

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

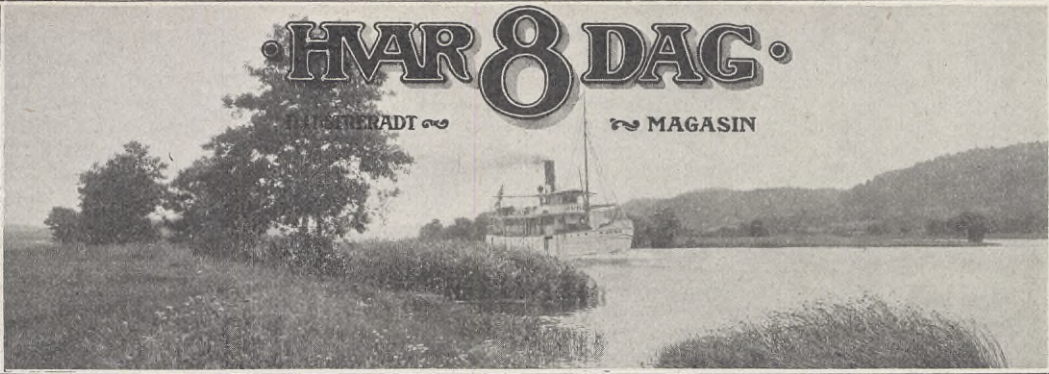
This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG.

H. H. BERGSTRÖM

MAGASIN

GÖTA ÄLF VID BACKS HOLMAR. — FOTO. NILSSON, LÖDÖSE.

12TE ÄRG.

DEN 4 JUNI 1911.

N° 36.

Nilsson

Den 30 maj kunde Sveriges allmänna hypoteksbank fira minnet af sin 50-åriga tillvaro.

För nutidens Sverige med dess högt utbildade kreditsystem är det hardt när obegripligt att förstå, att det ännu för femtio år sedan icke i vårt land fanns någon allmän bankinrättning för tillgodoseande af fastighetsägarnes kreditbehöf, desto obegripligare, när man erinrar sig, att sparbanksväsendet, som numera synnerligen verksamt deltagar vid detta behöfs fyllande, då ännu befann sig i sin första utveckling. Det var emellertid så, om man undantager, att riksbanken denna tid i strid med sin egentliga uppgift äfven i någon mån befattade sig med fastighetskredit. Visserligen hade den bekante oppositionsmannen, prosten greve F. B. Schweinin redan vid 1815 års riksdag väckt förslag om grundandet efter mönster från de preussiska hypotekskassorna af kreditkassor för belåning af inteckning i jordbruksfastighet, men detta förslag föll både då och vid följande riksdag, där det änyo hade framlagts. Visserligen hade hvarjehanda andra projekt vunnit ständernas gillande, men dessa hade visat sig dödfödda, såsom fallet gärna blir då välmeningen ger sig åstad utan stöd af fackkunskapen. Åtskilliga hypoteksföreningar inom särskilda landskap hade dock bildats, att särskildt märka den synnerligen lifskraftiga Skånska hypoteksföreningen redan år 1836. Men dessa föreningar gjorde nästan ondt värre genom den konkurrens de åstadkommo på lånemarknaden, och vid 1859—60 års riksdag lyckades äntligen centralisationstanken komma till genombrott. Den stötte dock på motstånd både från Skånes och Älfsborgs hypoteksföreningar och vid det konstituerande sammanträdet den 24 maj 1861 voro endast Östgöta hypoteksförening för 5 mill. kr., Mälardalens för 4 mill. kr., Värmlands för likaledes 4 mill. kr. samt Smålands för 6 mill. kr. anmälda till deltagande. De öfriga kommo emellertid snart efter och nya bildades, så att organisationen snart omfattade hela riket.

Hvilken rask utveckling Sveriges allmänna hypoteksbank sedan dess genomgått är allmänt bekant. Redan 1870 hade dess upplåning öfverstigit 100 mill. kr., 1879 200 mill. kr., 1884 300 mill. kr., tills slutligen dess maximupplåning inträffade 1888 med öfver 343 mill. kr. För närvarande stiger dess upplåning till ungefär jämt 300 mill. kr.

Med anledning af dagen återgifver H. S. D. på första sidan bilden af Sveriges allmänna hypoteksbanks nuvarande verkställande direktör och egentlige ledare Victor Moll.

Victor Ludvig Moll är född i Stockholm den 24 juli 1858, näst yngste son till grosshandlaren därstädes John Adam Moll och hans maka Anna Sophia Beskow. Fädernesläkten är af holländskt ursprung: Victor Molls farfars far medföljde som liten gosse sin moder hit vid midten af 1700-talet, då hon, vorden änka, i Stockholm knöt en andra äktenskapsförbindelse. Han blef här grosshandlare. Äfven på mödernet räknar Moll köpmansnor. Självalde han tidigt banktjänstemannens yrke, blef 1886 bokhållare i Sveriges allmänna hypoteksbank, sju år senare kassör därstädes och år 1897 kamrerare. Härunder gjorde han sig snart känd äfven i vidare kretsar genom grundliga banktekniska insikter, men äfven genom omfattande allmänna intressen, hvilket gjorde, att han, som hyllade utpräglat liberala åsikter, vid fyllnadsvalet å Östermalm 1901 efter dåvarande landshöfdingen i Gäfle, numera civilministern greve Hugo Hamilton invaldes i Andra kammaren.

Redan vid sin första riksdag tilldrog sig Moll upp-

märksamhet genom flera motioner, bland hvilka särskildt märktes en af honom framburen, hvari stockholmsriksdagsmannen M. F. Nyström och göteborgsrepresentanten K. G. Karlsson förenat sig, hvilken blef af väsentlig betydelse för Trollhättefallens öfvertagande och utnyttjande af staten själf: regeringen hade då föreslagit utarrendering af den staten tillhöriga vattenkraften åt enskilda, men förslaget föll. Det anseende och det förtroende, Moll sålunda alltifrån början inom riksdagen förstått förvärfva sig, ökades år från år under de ytterligare två valperioder, under hvilka han mottog val till Andra kammaren, ja, man kan i viss mån säga, att hans "riksdagsbefordran" var enastående. Vid 1903 års riksdag blef han sålunda suppleant i bankoutskottet, vid 1904 års suppleant i riksgäldskontoret, vid 1905 års ordinarie riksgäldsfullmäktig, vid 1906 års ordinarie ledamot i bankoutskottet, vid 1907 års ordinarie ledamot i konstitutionsutskottet och slutligen vid 1908 års riksdag ordinarie ledamot i bevillningsutskottet. 1906—08 tillhörde han liberala samlingspartiets förtroenderåd.

Att denna befordran var förtjänt, därom vittna riksdagens protokoll och handlingar. De förra bevara talrika gedigna debattinlägg af honom; de senare innehålla lika talrika bevis på hans initiativkraft. Redan vid 1903 års riksdag frambar han förslag till den revision af aktiebolagslagstiftningen, som sistlidet år kom till stånd. Vid 1904 års riksdag påpekade han, visserligen utan resultat, oeffter rättigheten i poststadgans bestämmelser angående assurering af värdeförsändelser, i det densamma å ena sidan kräfde assurering till fulla värdet, å andra sidan uppställde gränser för de belopp, till hvilka assurans medgafs, som på intet sätt motsvarade den nutida affärsvärldens behöf. Och vid 1905 års riksdag väckte han motion dels om rätt till förslagsintekning i jordbruksinventarier, som visserligen då afslogs men som innehöll en riktig tanke, som i sinom tid säkerligen kommer att realiseras, dels om reorganisation af bankspektionen. Af k. m:t fick han samma år säte i den komité, åt hvilken sistnämnda uppgift uppdrogs, liksom i den, hvilken hade i uppdrag att omarbete aktiebolagslagstiftningen.

Den bekantskap, allmänheten sålunda gjort med Victor Moll, hade till följd, att det icke väckte synnerlig uppmärksamhet, att han, vid Th. Frölanders 1908 inträffade alltför tidiga fränfalle, den 5 maj samma år kallades till dennes efterträdare som verkställande direktör i Sveriges allmänna hypoteksbank. Så mycket beklagligare kändes det, att till följd häraf Andra kammaren för framtiden måste afvara hans prövade kraft som målsman för det större näringslifvet: hans nya ställning nödvändiggjorde, att han måste undanbedja sig förnyadt mandat.

Jämte sin direktörspost i allm. hypoteksbanken innehar Moll äfven andra betydelsefulla uppdrag i det allmänna tjänst. I yngre år (från 1889) hade han varit kamrer vid enskilda järnvägarnas pensionskassa, 1907 blef han dess verkst. direktör, 1909 dess styrelses ordförande. Vidare är han sedan 1908 en af de tre öfverrevisorerna vid statens järnvägar. Slutligen kvarstår han alltför som riksgäldsfullmäktig, därmed markerande den nära förbindelsen mellan vårt lands båda åtminstone hittills förnämsta låneupptagande inrättningar. De i betraktande af förhållanden å den internationella pänningmarknaden synnerligen gynnsamma lånevillkor, som vårt land lyckats utverka under de senaste tre åren, vittna godt om hans förmåga att fylla sin för vårt ekonomiska lif synnerligen betydelsefulla post.

NYA BRONSRELIEFER TILL K. SLOTTET I STOCKHOLM.

Bland de många intressanta saker, stockholmarna i år hade tillfälle att se på Barnens dags rundtur, voro äfven de *fyra stora bronsreliefer* som inom kort skola sättas upp på k. slottets södra fasad som komplement till de fyra som redan sedan ett år finnas där. Relieferna äro i dagarna färdiggjutna hos Herman Bergmans konstgjuteriaktiebolag. De äro utförda af en konstnär som arbetade vid slottet på den tid det byggdes. Allt som allt finnas 16 sådana gipsreliefer och de skola nu alla räddas från förgängelsen genom att omgutas i brons. Drottningen bekostar

Efter fotografi.

Kliche: Bengt Silfverparre.

EN AF RELIEFERNA.

det hela och det är bestämdt att gjutningen skall äga rum med fyra reliefer hvarje år. (Se äfven fotos och text årg. XI: 38.)

Bilden t. v.:
KONUNGENS OCH DROTNINGENS
GÅFVA TILL SVENSKA KYRKAN I
KÖPENHAMN:

Kyrksilfver i drifvet, förgylldt silfver, utfördt hos hofjuvelerare Hallberg, Stockholm, efter ritning af domkyrkoarkitekt Wählin.

i fter fotografi.

Kliche: Bengt Silfverparre.

HVAR 8 DAGS REDAKTION. — EN FÖRFATTARDEBUT.

Under Juni månad kommer att äga rum en personalförändring inom Hvar 8 Dags hufvudredaktion i Göteborg, i det att dess mångårige redaktionssekreterare Herr SIGURD WESTBERG afgår och efterträdes af Herr HELGE HELLROTH.

Sigurd Westberg har ställt icke endast ett intresserad och skickligt tidningsmannaarbete utan äfven en talangfull författarbegåfning till H. 8 D:s och dess läsares tjänst. Det är också med ett uppriktigt tack för gången tid vi önska honom lycka och framgång i hans blifvande nya verksamhet i hufvudstaden. — Som ett apropos vilja vi rikta uppmärksamheten på en af honom i dagarna utgifven samling "excentriska noveller" under titeln "**Mannen med repet**".

Vi vilja icke ens i detta fall frångå vår neutrala princip med afseende på litteraturanmälningar, men rekommendera boken till hvar och en af en verkligt egenartad stil och framställningskonst intresserad.

Helge Hellroth har, ehuru helt ung, redan bakom sig en i hög grad förtjänstfull och inom hufvudstadens och landsortens tidningsmannavärld uppmärksammas verksamhet. Att H. 8. D. i honom förvärfvat en ypperlig medarbetare det veta vi,

och kommer han att jämsides med de löpande redaktionella göromålen ägna alldeles särskild uppmärksamhet åt det arbete som följer med vissa blifvande utvidgningar aftidningens litterära och förströelseafdelning, en utvidgning (ej förändring) i vårt program betingad af den alltjämt stegrade framgång H. 8. D. rönt trots — eller kanske i någon mån tack vare — en rad af experimentalballonger på det illustrationsjournalistiska fältet. De utvidgningar vi afse att vidtaga komma fr. o. m. den nya årgången i Oktober.

Fot. Jonason. Öbg.

SIGURD WESTBERG.

KÄLLFYND MED HAND UTAN SLAGRUTA.

Foto: Rahmn, Lund.

Kliche: Bengt Sjöbergparre.

SLAGRUTAN DISTANSERAD: T. h.: Mejeriföreståndaren *Ragnar Blomberg*, Lund, sökande efter vattenåder med tillhjälp af blotta handen. På den punkt han passerade när foton togs fann han sålunda en åder.

— T. v.: *Demonstrerande af den gamla slagrutemetoden.*

För några år sedan var *landstormen* tämligen okänd i Sverige men alltifrån år 1904 då till landstormen öfvergingo de sista 8 beväringssklasserna nämligen fr. o. m. 33 t. o. m. 40 år har den börjat blifva aktiv, och 10 dagars landstombsbefälskurser ha upprepade gånger anordnats. Att befälet på dessa 10 dagar icke skulle kunna hinna med att lära sig mera än de första grunderna är ju helt naturligt, och därför bildades år 1908 *Stockholms Landstombsbefälsförening*, hvilket exempel följts på många platser i Sverige. Föreningen har under vintrarna anordnat krigsspel, hvilka varit särdeles lifligt besökta af dess medlemmar äfvensom ötningar i terrängen. Under sommaren 1910 anordnades öfningar med revolverskjutning på Svea artilleriregementes pistolskjutningsbana.

Den sista specialutbildningen och kanske en af de allra viktigaste för det högre landstombsbefälet är *utbildning i ridning*. Och den ridinstruktion, som under den gångna vintern lämnats *Landstormens Ridklubb* i Stockholm, är, om man undantager militärernas, tämligen enastående i Sverige.

Vid de nyligen hållna världsmästerskapstävlingarna i atletik och brottning i Berlin eröfrades *världsmästerskapspriset i lättviktsbrottning*, vikt intill 70 kg., af *Axel Frank*, tillhörande idrottsföreningen Sparta i Malmö. Genom denna sin seger har Frank kvalificerat sig som vårt lands bästa förmåga i denna klass, och man har mycket att räkna på honom vid nästkommande års Olympiska spel, förutsatt att F. kan hålla sig nere i vikten till dess.

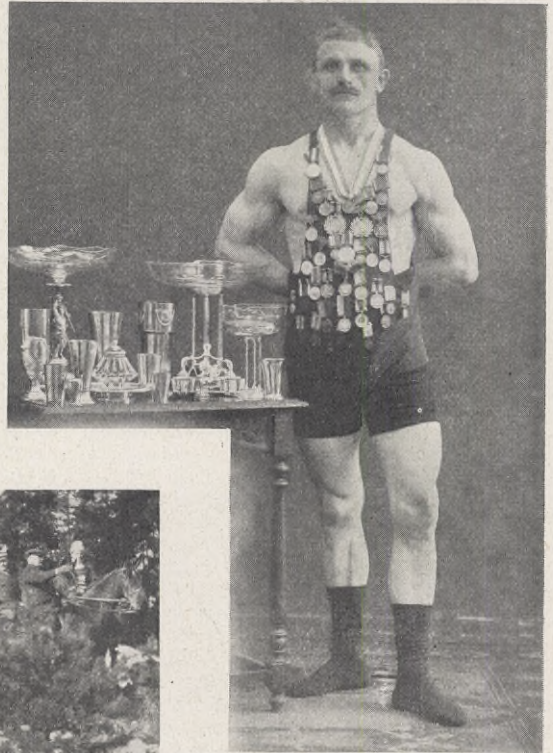

Foto: Johs, Malmö. Kliche: Bengt Sjöbergparre.

VÄRLDSMÄSTAREN I LÄTTVIKTSBROTNTING: SVENSKEN AXEL FRANK.

LANDSTORMENS RIDKLUBB: Stockholms landstombsbefälsförening på utflykt.

II. 8 D:3 STOCKHOLMSFOTOGRAF.

III. COZIC (t. v.) OCH FRIH. CEDERSTRÖM SAMTIDIGT I FLYKT. (Se äfven sid. 568)

Kliché: Kem. A.-B. Besitt. Sjöfverssparre, Stilm.-Öbjs.

Att det har legat något särskildt "i luften" i Stockholm den gångna veckan har märkts på mångahanda sätt. Hufvudfrågan hvarje dag har varit densamma: "Blir det flygning i dag?" — "Blir det inte?"

De båda aviatikerna som på detta sätt fängslat hela stadens

intresse, voro *frih. Cederström* och belgaren *m. Cozic*. De ha heller icke svikit förväntningarna, i det de flesta af deras prestationer varit utomordentligt vackra, och pris efter pris har eröfrats. Det af Lazaroffabriken uppställda 5,000-kr.-priset för rundflygningen öfver Norr- o Södermalm vanns af *frih. Cederström*.

EN FLYGBRAGD: PARIS—MADRID I AEROPLAN.

Som förste man i den stora flygtäflingen *Paris—Madrid* — som blef uppskjuten något på grund af den hemska olyckshändelse, som kräfde franske krigsministerns lif — ankom den 26 maj kl. 7.45 på morgonen aviatikern *Védrine* på sitt Morane-

monoplan. Af de 29 ursprungligen anmälda startade endast 10, och af dessa kommo endast *Védrine*, *Garros* och *Gilbert* så långt som till *Angoulême*, målet för den första dagens färd.

Flygningen, 120 mil, är den längsta som hittills företagits. *V.* startade den 22 maj, men hvilade på vägen den 24 och 25.

SEGRAREN I FLYGTÄFLINGEN PARIS—MADRID, M. VÉDRINE, i flykt öfver ön S:ta Clara. — VÉDRINE I S:T SEBASTIAN.

FESTDAGAR I STOCKHOLM.

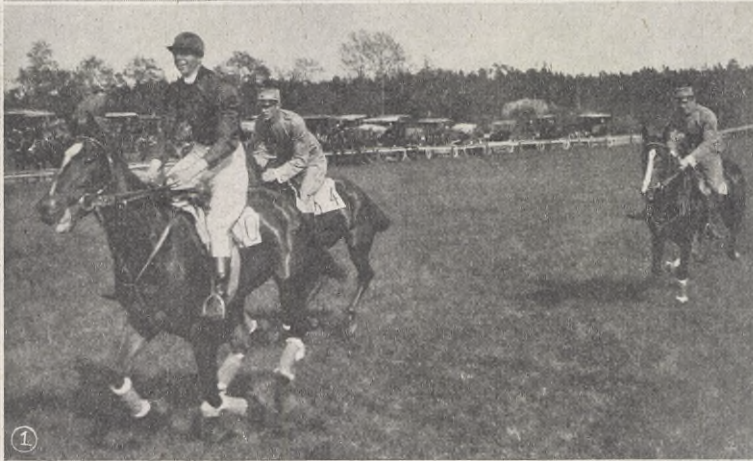
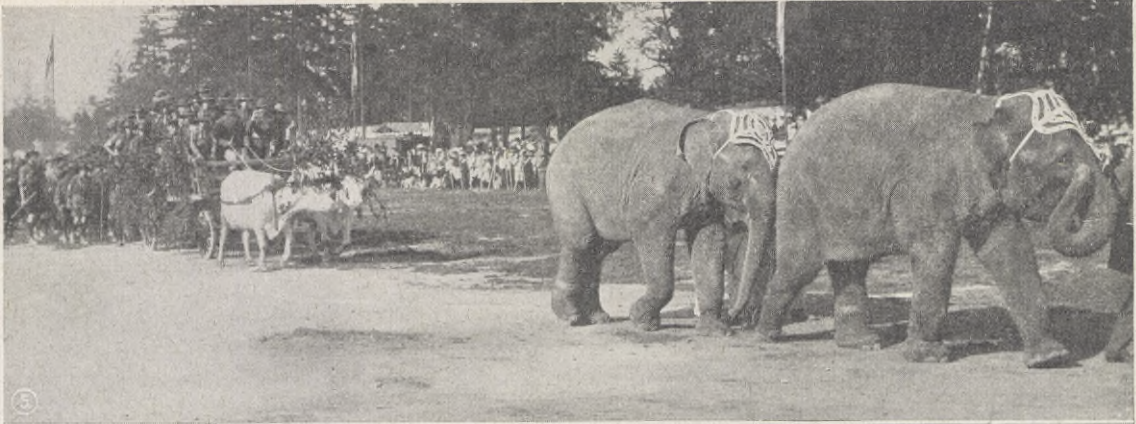
KUNGLIGT BESÖK VID SKANSENS VÅRFEST: Fr. v. doktorinnan Sahlin, KONUNGEN, KRONPRINSESSAN, intendenten d:r Behm.

BARNENS-DAGS-FESTLIGHETERNA I STOCKHOLM: Några medverkande: Fr. v. Skulptören Charles Friberg som neapolitansk fiskargosse, skådespelaren Carl Barcklind och hr Emil Norlander (vid positivet). — De kungliga vid den stora barnfesten på Östermalms idrottsplats. — Floras tåg på idrottsplatsen. — Grosshandl. Eliasson, Barnens dags ordf. och verkst. dir.

KAPPLÖPNINGAR. — KENNELKLUBBENS UTSTÄLLNING.

Efter fotografier.

Kliche: Kem. A.-B. Benigt Stifterspareri, Sthlm.-Gbg.

5. BARNENS DAGS TÅG PÅ ÖSTERMALMS IDROTTSPLATS I STOCKHOLM. (H. 8 D:s Sthlmsfoto.)

1. FRÅN KAPPLÖPNINGARNA PÅ LINDARÄNGEN: *Underlöjtn. frih. v. Blixen-Finecke* å "*Aimable*", 1:sta pris i 4:de löpningen på tällingarnas andra dag. Frih. v. B. eröfrade ej mindre än tre första pris denna dag. (Foto. Lamm, Stockholm.)
2. 4. FRÅN KENNELKLUBBENS JUBILEUMSUTSTÄLLNING I STOCKHOLM: 2. *Gordonsettern "Lappo Odinsheim"* (ägare löjtn. Kroplien), vinnare af konungens hederspris, flera 1:sta pris etc. (Foto. Lamm, Stockholm.) 4. *Krigshund* (H. 8 D:s Sthlmsfoto.)
3. FRÅN KAPPLÖPNINGARNA VID KVIBERG: *Löjtnant Trägårdh* å "*Björn*", 1:sta pris i inhemska halvblodsloppet. (Foto. Clason, Göteborg.)

II. 8 D³ STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FRIHERRE CEDERSTRÖM I FLYKT ÖFVER SKANSEN.

Kliché: Ernst Silfverparre.

Amatorjus.

Kliché: Ernst Silfverparre.

ÄNKEDROTTNINGEN VID EN AF FLYGTÄFLINGARNA.

II. 8 D³ STOCKHOLMSFOTOGRAF.

Kliché: Ernst Silfverparre.

FRÅN FLYGPLATSEN: Fr. v.: friherrinnan Cederström, frih. Cederström, m. Cozic, excellensen Lindman.

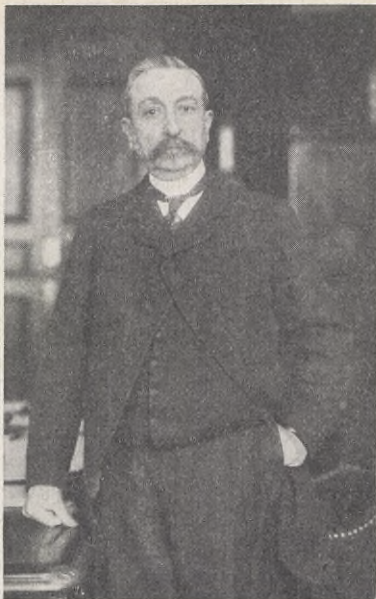
SVENSKA AERONAUTISKA SÄLLSKAPETS "FLYGUTSKOTT" SOM ORGANISERAT STOCKHOLMS ANDRA FLYGVECKA.

Bilden t. v.:

Fr. v. t. h.: Löjtn. R. Wallman, kapt. E. Frestadius, grossh. G. von Hofstén, ing. G. Ericsson, ing. E. Bratt, kapt. Wahlstedt, professor O. E. Lundholm, ordf. kapt. K. A. B. Amundson löjtn. E. Schenström och kontorschefen E. Salmsen.

H. 8 D. Sthlmsfoto.

Överst t. v: KRIGSMINISTER MAURICE BERTEAUX, som ljöt döden på flygfältet vid Issy, då aviatikern Train's aeroplan rusade in bland den åskådarskara, där han jämte konseljpresidenten befann sig. — Överst t. h.: 1. KRIGSMINISTER BERTEAUX; 2. KONSELJPRESIDENT MONIS, som svårt skadades vid olyckstillfället; 3. GENERAL MANNEURY; 4. M. BLERIOT, den bekante aviatikern och flygmaskinskonstruktören. — Denna fotografi togs några ögonblick före katastrofens inträffande. — EFTER AEROPLANETS NEDSTORTANDE.

AVIATIKERN EMILE LOUIS TRAIN, som blef den ofrivilliga orsaken till den fruktansvärda olyckan. T. begynte tidigare än de fleste i Frankrike intressera sig för flygkonsten, om än hans namn blott sällan nått till offentligheten. Olycks-aeroplanet var en maskin af hans egen konstruktion; han lär nu ha deltagit äfven i den återupptagna flygtäflingen till Madrid. — TRAINS AEROPLAN FÖRE UPPSTIGNINGEN OLYCKSDAGEN.

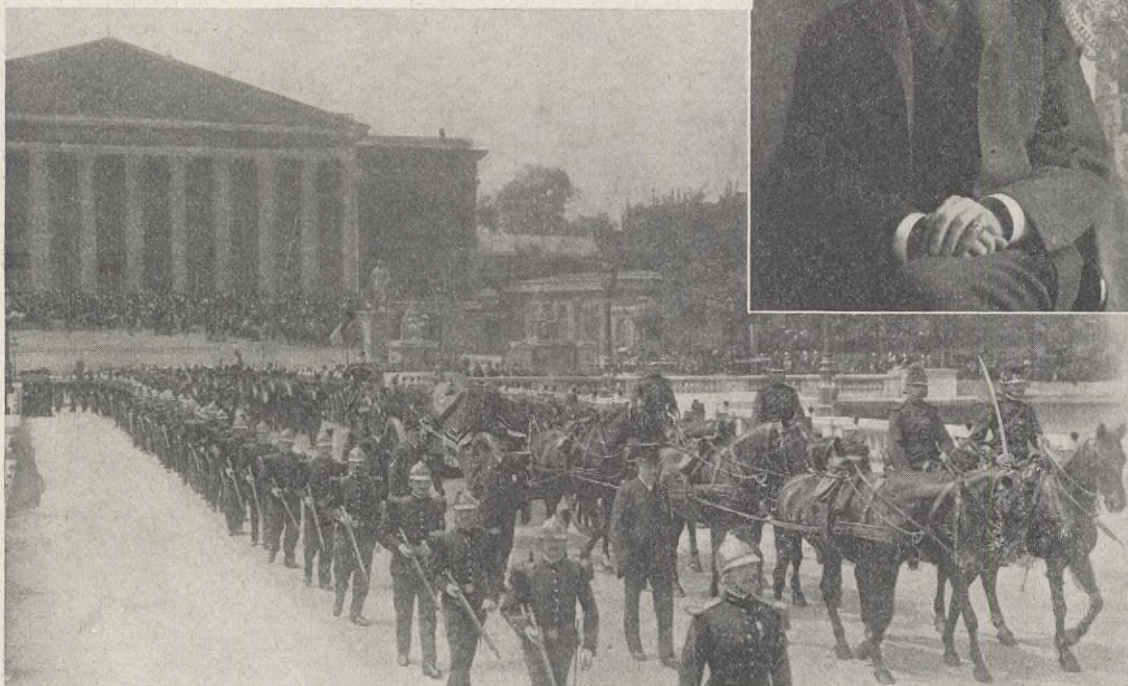
Efter fotografier.

Prins Hans af Glücksburg afled den 27 maj i Köpenhamn i den lunginflammation, hvaraf han sedan några dagar lidit.

Prins Hans var född i Gottorp 1825 och tillhörde den andra grenen af huset Holstein, den Sonderburg-Glücksburgska grenen. Farbroder till den nuvarande hertigen af Slesvig-Holstein, var han yngste broder till framlidne konung Kristian IX af Danmark. Han var mycket afhållen af danska folket för sitt enkla och anspråkslösa väsen. I "gula palatset", där han residerade tillsammans med prins Valdemar, ägnade han sig flitigt åt historiska studier.

År 1867, då konung Georg af Grekland var på introduktionsresa till de europeiska hofven, förestod prins Hans regentskapet i Grekland och skötte det under svåra utrikespolitiska förhållanden så väl, att han ännu med tacksamhet hägkommes af grekerna.

Efter fotografif.

FRANSKA KRIGSMINISTERN BERTEAUX BISÄTTES: *Liktåget på Pont de la Concorde*. I bakgrunden synes deputeradekammaren. Till höger: PRINS HANS AF GLÜCKSBURG †.

Klitché: Kem. A.-H. Densit Sjöföresparre, Sjölm-Gbg.

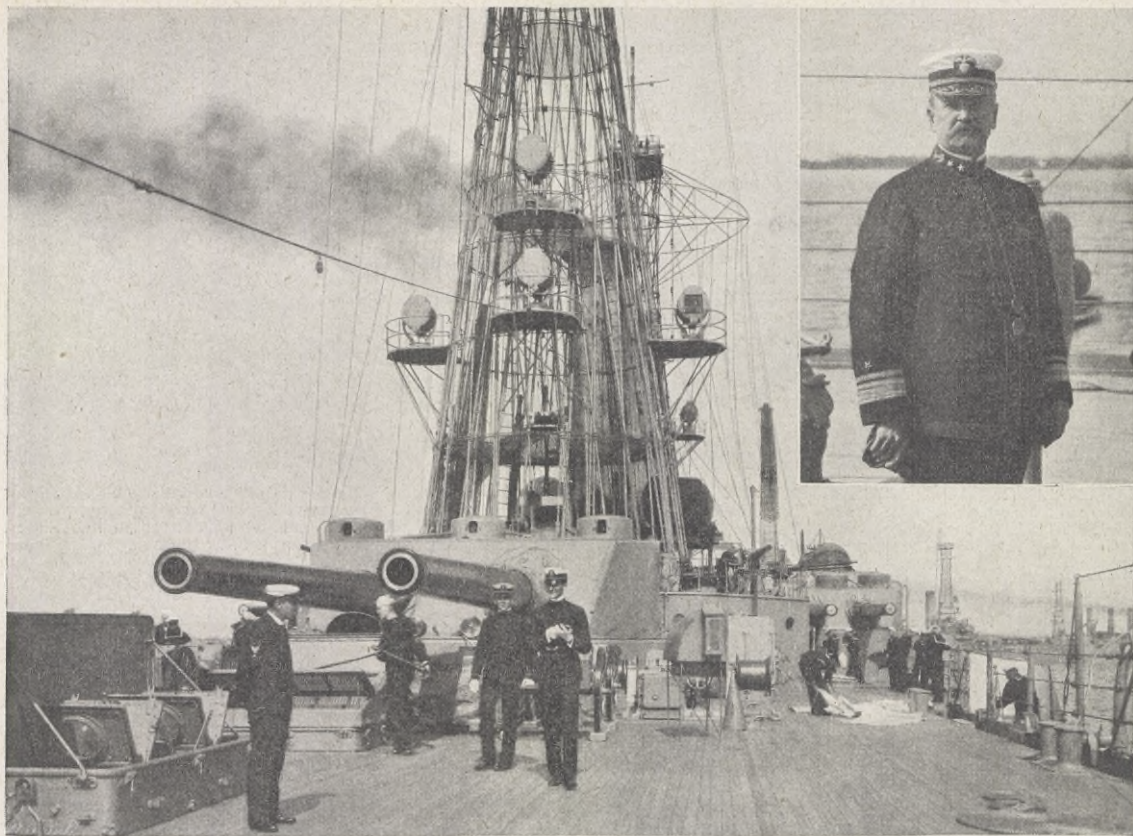

Efter fotografif.

TYSKA KRONPRINSPARET GÄSTAR RYSKA KEJSARHOFVET: *Kejsar Nikolaus af Ryssland och kronprins Wilhelm af Tyskland* under den stora paraden vid Tsarskoje Selo.

Klitché: Kem. A.-H. Densit Sjöföresparre, Sjölm-Gbg.

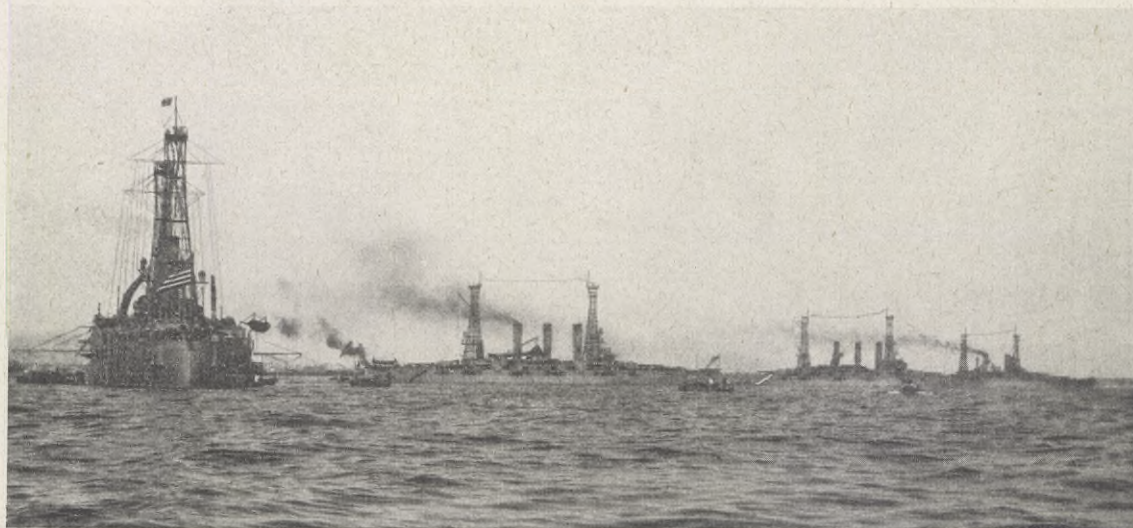

OMBORD Å FLAGGSKEPPET "LOUISIANA". Obs. masterna; de äro till skottskydd försedda med talrika stälstänger. Uppgången är inne i själfva masten. — ESKADERCHEFEN, AMIRAL BADGER.

En amerikansk flottilj bestående af fyra Dreadnoughts afgick den 10 maj på långfärd till Östersjön. Då detta skrives, befinner sig eskadern i Köpenhamn, därifrån den afgår till Stockholm. Mottagandet i Köpenhamn var det hjärtligaste; eskaderchefen, amiral Badger, jämte öfriga fartygschefer

ha mottagits i audiens hos konungen, drottningen och kronprinsen. — Konungen och försvarsministern ha äfven aflagt besök ombord å flottan, och en del af de amerikanska officerarne ha varit inbjudna till taffel på hofvet. Mottagandet i Stockholm torde blifva icke mindre hjärtligt.

DEN AMERIKANSKA FLOTTILJEN PÅ KÖPENHAMNS REDD.
Samtliga fotografier tagna i Köpenhamn för H. 8 D.

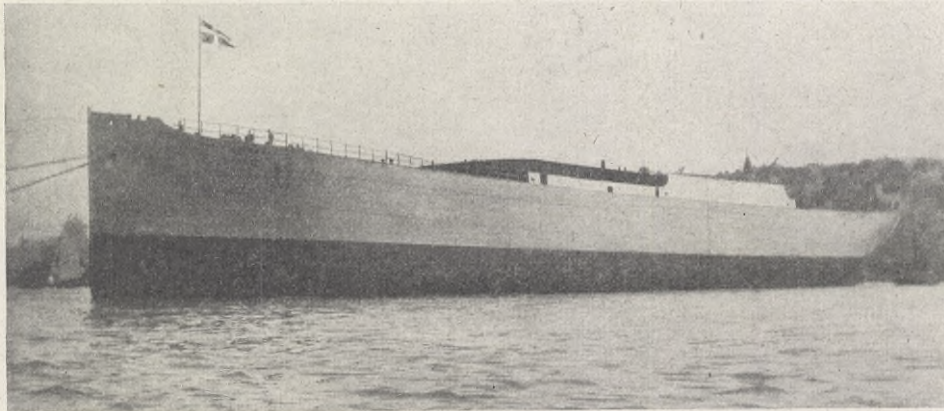
Kliche: Benjt Silfverqvisten.

NATIONALFÖRENINGEN MOT EMIGRATIONEN: Deltagarna i Stockholmsmötet på utflykt till Bankesta småbrukskoloni vid Järna: 1. F. statsrådet hofstallm. G. Tamm (förenns ordf.) 2. Fil. dr. Adrian Molin (sekr.) 3. Egnahemsutställningens anordnare, arkitekt John Akerlund, 4. Riksdagsman L. Danström. 5. Kapten H. von Axelsson. 6. Statskonsulenten för småbruket Aug. Örtengren. 7. Landssekreterare F. Hallberg. 8. Skeppsredare W. R. Lundgren. 9. Riksdagsman S. P. Jespersion.

NY SVENSKBYGGD ÅNGARE FÖR SVENSKA LA PLATA-LINJEN.

Amatörfoto.

FRÅN "ANNIE JOHNSONS" SJÖSÄTTNING DEN 27 MAJ.

Klische. Foto Sjöversparre.

En ny stor transatlantisk lastångare för den svenska La Plata linjen (rederiaktiebolaget Nordstjernan) sjösattes den 27 maj vid Lindholmens verkstäder i Göteborg. Den nya ångaren, som vid stapellöpingen erhölet namnet "Annie Johnson" efter framlidne generalkonsul Axel Johnsons efterlevande maka, blir i färdigt skick förvisso en af vår handelsflottas största prydnader, i likhet med det för kort tid sedan levererade systerfartyget, "Axel Johnson". (Se ärg. XI: 51.)

TVÅ FÖRHÄRJANDE

Foto. Reimers, Gäfle.

FRÅN BRANDEN VID FORSBACKA BRUK DEN 20 MAJ. Elden begynte i ett af de gamla kolhusen, kastade sig därifrån öfver till ett annat kolhus, vakthuset, en del arbetarebostäder och ett annat boningshus. På grund af den orkanlika stormen kunde elden nå öfver ån, där åtskilliga boningshus lades i aska och skogen antändes. — Samma dag och på ungefär enahanda sätt for den röda hanen fram vid ett annat bruk (se nästa sida).

Klische. Kenn. A.-D. Benot Sjöversparre, Sthlm.—Gbg.

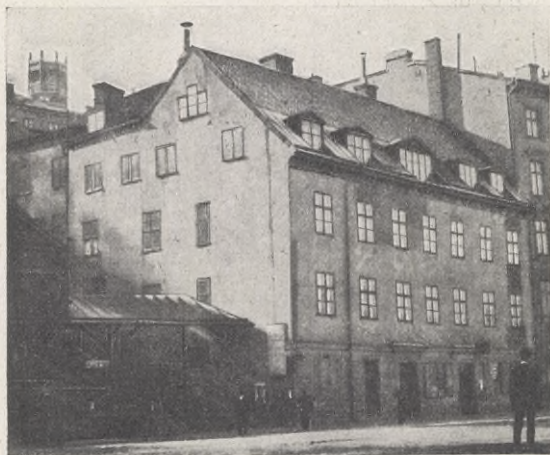
MOT EMIGRATIONEN.

Efter fotograf. SMÅBRUK VID BANKESTA. (Arkitekt John Åkerlund.)

Nationalföreningen mot emigrationen hade den 13–15 maj möte i Stockholm för sina byråföreståndare och ombudsmän från hela landet. I samband därmed företogs af dessa och en del inbjudna riksdagsmän m. fl. samt pressen en utfärd till Bankesta Småbrukskoloni vid Järna som tillkommit på föreningens initiativ och där flera spårvägskonduktörer placerats med stöd af de s. k. Lyllnadslänen ur föreningens egnahemsfond. Den 15 maj öppnade Nationalföreningen en intressant egnahemsutställning i Stockholm.

ETT BELLMANSMINNE SOM SKALL FÖRSVINNA.

Kliché: Bengt Silfverparre. SJÖMANSKROGEN "LOKATTEN" I STOCKHOLM skall nu rivas.

Den sista kvarvarande Bellmanskrogen, den byggnad, där det gamla sjömansvärdshuset Lokatten var beläget, är snart ett minne blott. Den gamla egendomen, Stadsgården 22 i Stockholm,

BRUKSELDSVÅDOR.

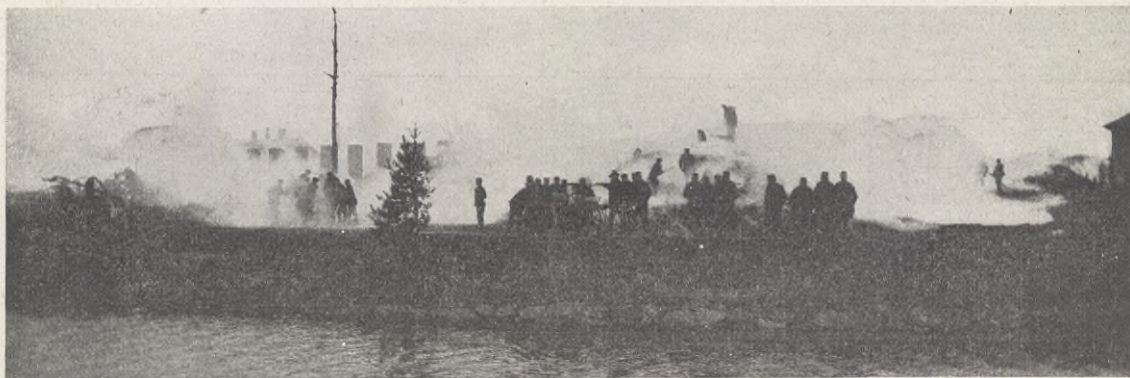

Foto Larssen Söderfors.

DEN FÖRHÄRJANDE ELDSVÅDAN VID SÖDERFORS BRUK DEN 20 MAJ: Släckningsarbetet pågår. — Kolhuset, en stor del af bolagets förrådshus liksom brädgården med ineliggande virkesupplag, fyra motorbåtar, ett tiotal järnvägsvagnar och fem större prämar förstördes af elden, som därjämte nedbrände en del af brukets skog och vidare kastade sig öfver Dalälven för att också där härja synnerligen svårt i skogen.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre, Stålm.-Gbg.

GRUFKATIEBOLAGET LEKOMBERGS NYA KRAFTCENTRAL (obs. den 60 m. höga skorstenen) vid Lekomberget. Så väl kraftbyggnaderna som ett större anrikningsverk med magnetisk malmskiljning och moderna malmkrossningsmaskiner äro nyupplörda. Kraftcentralen är belägen 300 m. från grufvan invid sjön Wessman, Bergslagen.

Foto. Öberg, Ludoika.

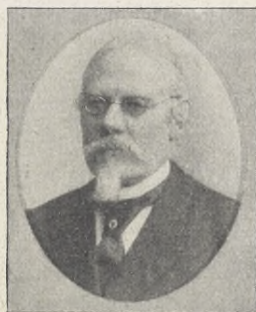
Kliché: Bengt Silfverparre.

skall nämligen rivas med anledning af utvidningen af Saltsjöbanans station. — "Lokatten" besjungs i flera af Fredmans epistlar.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

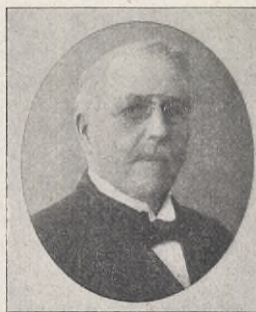
* Data å nästa sida.

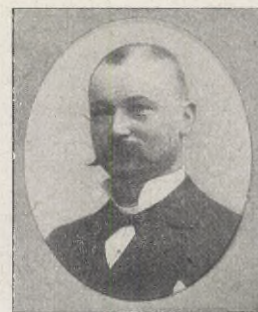
C. J. WALL.
Direktör. — Stockholm.
80 år 21 Maj.

A. KRAMER.
Fru. — Malmö.
75 år 21 Maj.*

J. M. LINDHOLM.
Bageriidkare. — Stockholm.
65 år 1 Juni.*

O. S. S. BALLÉ.
Grosshandlande. — Stockholm.
60 år 1 Juni.*

D. M. C. PONTIN.
F. d. Medicinalråd. — Stock-
holm. 75 år 31 Maj.*

S. N. O. WALLBERG.
Tandläkare. — Gefle.
60 år 20 Maj.*

E. S. PERMAN.
Med. dr. Öfverläkare. —
Stockholm. 55 år 6 Juni.*

J. K. A. LANGENHEIM.
Med. Lic. Lasarettläkare. —
Hörby. 50 år 25 Maj.

W. E. v. KRUSENSTJERNA.
F. d. Öfverste. — Stockholm.
65 år 4 Juni.*

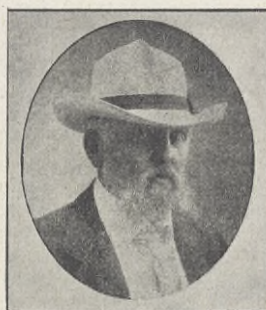
F. J. BERGER.
Öfverstelöjtnant. Stat. Förlikn-
man. — Svalöf. 60 år 23 Maj.*

L. G. J. AF UGGLAS.
Friherre. Kabinettskammarh.
Forsmark. 55 år 5 Juni.*

C. A. FALKENBERG.
Friherre. Nyutnäm d öfverste
och reg.-chef. — Boden.*

J. F. V. VULT von STEIJERN.
F. d. Redaktör. Godsegare.
Kaggeholm. — Stockholm.
60 år 25 Maj.*

T. R. F. MALMGREN.
Redaktör. — Uddevalla.
60 år 7 Juni.*

J. A. SJÖSTRÖM.
Professor. — Ultuna.
50 år 3 Juni.*

J. T. A. WENNERHOLM.
Auditör i Kustart. V. Härads-
höfd. Jur. Kand. — Stockholm.
50 år 28 Maj.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

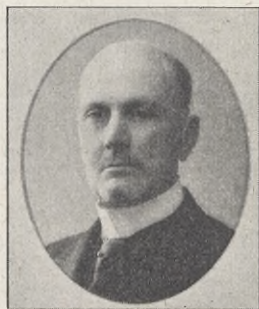
* Data nedan.

L. C. A. GAUFFIN.
Apotekare. — Kristianstad.
70 år 15 Maj.*

J. A. CARLBORG.
F. d. Stationsinspektör. F. d.
Löjtnant. — Motala.
70 år 31 Maj.

C. G. GROTH.
Trafikinspektör. — Norrköping.
60 år 14 Maj.

W. R. B. LUNDGREN
Skeppsredare. — Göteborg.
55 år 24 Maj.*

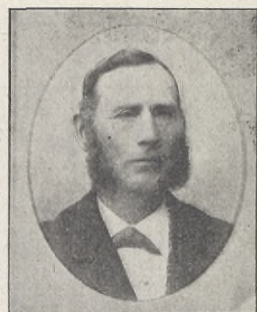
C. GADD †.
Fabriksdirektör. — Malmö.
F. 31. † 21 Maj.*

G. L. BJÖRCK †.
Prost. Fil. dr. — Falkenberg.
F. 41. † 16 Maj.*

A. STERNER †.
Med. Lic. F. d. Lärverksad-
junkt. — Linköping.
F. 43. † 21 Maj.*

J. OLOFSSON †.
Landtbrukare. Kommunalman.
— Godegården, Ulfsved.
F. 47. † 9 Maj.

ANNA KRAMER, f. Wittmaack. F. i St Margarethen nära Hamburg, utbildades inom hotell- o. restaurationsfacket, vann anställning i Köpenhamn 62, ingick följande år äktenskap med Fritz Kramer, som utbildad sig inom samma fack; det unga paret förhörde samma år hotell Gustaf Adolf i Malmö, inköpte 66 Fricks hotell, hvilket efter grundlig reparation o. ombyggnad 69 blef början till det nuvarande stora, ansedda Kramers Hotell. Fru K. öfvertog vid makens frånfalle 93 den hufvudsakliga ledningen af den betydande hotellaffären i hvilken sonen, nuvarande direktören Herman K. 92 ingick såsom medarbetare, hvarefter sonen Ernst K. några år senare öfvertog skötseln af kontoret. Har verksamt deltagit i det filantropiska arbetet inom sin stad, under 30 år styr.-led. i Barnsjukhuset o. 25 år i styr. f. Ö. Småbarnskolan. Föremål för en utomordentlig hyllning å hedersdagen.

MELCHER LINDHOLM. Grundade bageri o. konditoriaffär i Stockholm 84. Led. af Stockholms stadsfullmäktige 92—98, ordförande i Sveriges och Stockholms Bageri- och Konditorieförbundet. Led. af tax.-nämnd, af Fattigvårdsnämnd samt flera af denna nämnds underlyd. styrelser. Förut led. af Ad. Fredr. församls kyrkoråd, senare i Gust. Vasa församls. såsom kyrkovård.

SOPHUS BALLÉ. F. i Danmark, handlande i Stockholm 75, etabl. egen firma derst. 83, hvilken 10 ombildades till aktieföretag. Sedan 83 ombud i Skånska Superfosfat- & Svaefvelsrefabr.-A.-B. i Helsingborg, sedan 09 chef i Svenska Superfosfatfabrikernas försäljningsbolags Stockholmsafdelning. Led. af Grosshandels-societeten 86, af Sv. Allm. Handelsförening o. dess Förvalt. Utskott, af Stockholms Handelskammare, af Stockholms Skiljenämnd i Handel, Ind. o. Sjöf., handelskunnig led. i Stockholms Rådhusråd.

DAVID PONTIN. Stud.-ex. 54, med. lic. 64. Amanuens o. underläkare v. Seraf.-lasarettet 64—65, stadsläkare i Visby sist. år, prov.-läk. i Visby distr. 70; medicinalråd 78—82. F. d. led. af Stat. Tabellkommissionen o. led. af direktionen öfver Allm. Barnbördshuset i Stockholm m. m.

SIGURD WALLBERG. Tandläk.-ex. 76, utöfvat stor praktik inom yrket, sedan 79 i Gefle. Stadsfullmäktigt derst. 95—98, ordf. i styrelsen i Högbroförsens A.-B., revisor i Gefleb. E. Bank.

EMIL PERMAN. Stud.-ex. 76, med. dr. 89, docent i kirurgi 91—96. Överläkare v. Kronpr. Lovisas Barnsjukhus 92, v. Sabbatsbergs Sjukhus sedan 99.

ERNST VON KRUSENSTJERNA. U.-löjtn. v. Kalmar reg. 66, öfverste-löjtn. v. Gotl. inf.-reg. 98, öfverste o. chef i Helsingreg. 02, afsked 09. Adjutant hos Kon. Oscar II 95, öfveradjutant 02. Stadsfullmäktigt i Gefle 04—09 m. fl. kommunala uppdrag derst. Ordförande i Norrlandsbankens aff.-kontor i Gefle 05—09, ordförande i styrelsen i Stockholms Södra Tomt A.-B. sedan 09. Jemte öfverste C. O. Nordensvan utgivit flera upplagor af "Handbok för Svenska Arméns befall."

JUSTUS BERGER. U.-löjtn. v. N. Skån. inf.-reg. 74, major v. Hall, reg. 03, öfverstelöjtn. v. Kronob. reg. 05 o. i reserven 07. Kontorschefsuppl. i Skånes E. Banks aff.-kontor i Lund 02 o. 03; ordf. i Onsjöhärads Sparbank sedan 92, kommunalstämмоordförande. Landstingsman 95—04. Stans förlikningsman i medling i arbetstvister inom Skåne sedan 07. (Se även årg. X: 35.)

L'UDVIG AF UGLAS. U.-löjtn. v. Lifreg. drag.-kår 76, löjtn. 84, afsked 87. Tjenstgörande kabinetskammarherre 93, f. d. tjenstgörande hos Kon. Oscar II. Verkställande direktör i A.-B. Forsmarks bruk. Led. af Stockholms läns Landsting.

AUGUST FALKENBERG. F. 56. U.-löjtn. v. Söderm. reg. 78, major v. A. Lifgren.-reg. 05, öfv.-löjtn. v. Kalmar reg. 09, i dagarne öfverste o. chef i Norrb. reg. Gymn.-lärare v. H. allm. lärov. i Nyköping 89—05. Ordförande i Södermanlands Fältskytteförbund 09, K. Majts ombud i Söderm. Skytteförb. 04, inneh. förbundets förtjenstmedalj i guld. Har verkat i införande af fältmässig skjutning bl. frivilliga skytt öfningar och den förste i Sverige som utfört dyl. fältmässiga öfningar m. större friv. skytteafdelningar. För. i. smärre uppsatser i militära o. gymn. ämnen; för. af "Landstormen och dess uppgifter framstälde i stridsbilder" (1910).

FREDRIK VULT VON STEJERN. Stud.-ex. 70, jur. prel.-ex. 73, studerade v. tyska boktryckerier samt var föreståndare i Centraltryckeriet i Stockholm 81—88, medarbetare i olika tidningar o. tidskrifter; redaktör o. utgivare af Dagens Nyheter 89—98. Eger egendomen Kageholm å Ekerön. — Synnerligen musikintresserad, på sin tid framstående musikrecensent; betydande boksamlare.

TURE MALMGREN. Grundlade 78 Bohuslänningen och är alltsedan dess tidningens hufvudredaktör samt egare till densamma o. tryckeriet. Led. af Uddevalla stadsfullmäktige sedan 96, ordförande i dess beredningsutskott sedan 10.

ABRAHAM SJÖSTRÖM. Stud.-ex. 79, fil. kand. 81. Afg.-ex. fr. Alnarps landtbl. inst. 89, lärare samt kamer o. assistent derst. 89—97, lektor o. rektor vid Ultuna landtbl.-inst. sedan 02. — Professor.

AXEL GAUFFIN. Apotek.-ex. 64, anställd å olika apotek till 68 sedan hvilket år han är inneh. af apoteket Svanen i Kristianstad. Under många år ledamot af stadsfullmäktige derst. liksom af drätselkammaren, hvars v. ordf. han var under de senare åren. Är led. af kyrkorådet samt kyrkvård led. af styr. i Kristianstads Sparbank.

WILHELM LUNDGREN. Sjökaptensex. 76, befälhåivare 86—1900. Sedan dess redare. Startade S. S. Afrikaliniern 04, Australialiniern 07. Innehafvare af firman Willr. R. Lundgren i Göteborg. Stadsfullmäktigt derst. sedan 07, led. af direktionen i Navigationsskolan. Led. af Riksd. A. K. sedan 09.

CHRISTOFFER GADD †. Inneh. af Malmö Cigarr- o. Tobaksfabrik, kommunalman. Se denna årg. nr 27.

LUDVIG BJÖRCK †. Stud.-ex. 60, fil. dr. 66, teol. kand. 71, prestsvigd s. å., past.-ex. 77, kyrkoherde i Vinberg, Gbggs stift, 77, prost 87. Insp. i Falkenbergs pedagogi 91—95.

ANDERS STERNER †. Stud.-ex. 70, fil. lic. 79, ord. adjunkt i Linköping 85—69. Sedan ett 20-årligt år led. af Linköpings stadsfullmäktige, ordf. i styrelsen i Arbetareföreningen derst., som han tillhört i 21 år; lika lång tid varit ordf. i Link. Djurskydds-förening. Led. af Riksd. A. K. 03—05, och derunder utskottsledamot. Utgivit från trycket litterära afhandlingar samt Skaldar i urval; framstående tillfällingspoet o. föreläsare.

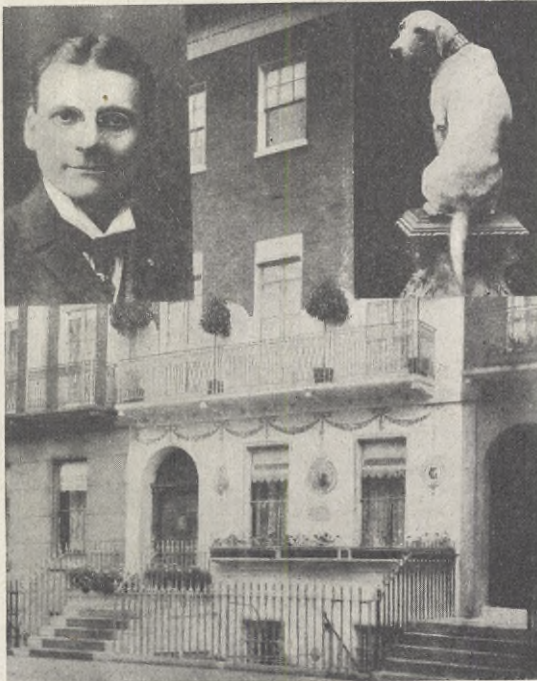

Efter fotografi.

HUR VÄRLDENS HÄRLIGHET FÖRGÅR: *Abdul Hamids bohag på auktionsskammaren.* Den ofvan afbildade *indiska möblen*, med sultanens monogramm, prydde en af Yildizpalatsets paviljonger och anses vara synnerligen värdefull.

Kliche: *Beijvt Sk/versparre.*

Efter fotografier.

DEN BERÖMDE ILLUSIONISTEN LAFAYETTE, som omkom vid Empireteaterns brand i Edinburgh; HANS BONINGSHUS I LONDON, som är försedd med en medaljong af hans trogna hund "BEAUTY".

Kliche: *Beijvt Sk/versparre.*

Vid Empireteaterns brand i Edinburgh omkom i lågorna bland andra den enastående illusionisten *Lafayette* från Los Angeles i Californien, allmänt "den store Lafayette" kallad. L. skilde sig från de vanliga illusionisterna däriegenom att han uppfordrade storartade utstyrselstycken, i hvilka hans trics med att låta människor försvinna eller plötsligt uppträda fingo en präktig ram, och i exempelvis illusionsdramat "Lejonbruden", som uppfordrades då elden bröt ut, uppnådde han förbluffande effekter. Han var lidelsefullt förtjust i djur; på hans hus i London finns en medaljong med bilden af hans hund, "Beauty", och på namnplåten står ingraveradt: "Den store Lafayette och hans hund".

VECKANS DAGAR

21 maj. — De franska undsättningstrupperna under general Moinier intränga utan motstånd i Fez. Alla européer äro oskadade. — Undertecknas fredsöfverenskommelsen i Mexiko. — Afslutas internationella skridskokongressen i Wien, som begynte den 16 maj.

23 maj. Riksdagens båda kamrar bifalla dels regeringsförslaget i fråga om norra stambanans framdragande till Karungi och vidare upp genom Torneådalen till Matarungi, dels utskottets förslag om navigationskolornas omorganisation, dels förslaget till ny tulltaxa i anslutning till svensk-tyska handelstraktaten.

— Öppnas i London den stora brittiska rikskonferensen. — Öppnas i Budapest den internationella olympiska kommitténs kongress.

24 maj. Ät dechargebetänkandet före i Riksdagens första kammare, som beslutar lägga konstitutionsutskottets memorial till handlingarna.

— Cunardinjens passagerareångare "Invernia", på väg från Boston till Liverpool, strandar nära Queenstown, där samtliga 728 passagerare dock välbehållna blifva landsatta.

25 maj. Börja de egentliga flygtäflingarna under Stockholms flygvecka, i det såväl monsieur Cozic som frih. Cederström företaga uppstigningar.

Den amerikanska slagflottan, som skall besöka Skandinavien, anländer till Köpenhamn. — Ryska regeringen tillställer den turkiska en skarp not, hvori framhålles, att de turkiska truppansändningarna till montenegriska gränsen utgöra en fara för freden.

26 maj. Dechargedebatt i Riksdagens andra kammare, som med 116 röster mot 72 beslutar lägga konstitutionsutskottets betänkande med ogillande till handlingarna. — Eröfrar frih. Cederström det utsatta 5.000 kr. flygpriset i Stockholm.

— Tyska riksdagen bifaller vid tredje behandlingen med 211 röster mot 93 förslaget till författning och vallag för Elsass-Lothringen. — Öppnas i Rom en internationell fiskerikongress.

— En jätteeldsvåda utbryter i Japan: Hundratal kvadratkilometer land på Yeddo härjas af elden. Flere städer nedbrinna. I provinsen Kumamoto bildas i jorden en vulkanisk remsa som uppslukar hundra hus med deras invånare. — Det bekräftar sig att Mexikos president, Diaz, nu verkligen nedlagt ämbetet.

27 maj. Begynder Barnens dag i Stockholm. — Allier prins Hans af Glücksburg, Kristian IX:s broder. — Till krigsminister efter Bertheaux utnämnes i Frankrike general Goiran.

INNEHÅLL

Victor Moll. — Bronsreliefer till Stockholms slott. — Hvar 8 Dags redaktion. — Författardebut. — Svenska bilder för dagen. — Flygveckan i Stockholm. — Flygningen Paris—Madrid. — Festdagar i Stockholm. — Kapploppningar och hundutställning. — Flygkatastrofen i Frankrike. — Krigsminister Bertheaux' begravning. — Prins Hans af Glücksburg †. — Tyska kronprinsparet i Petersburg. — Amerikansk eskader på väg till Stockholm. — Nationalföreningen mot emigration. — Två brukseldsvådor. — Ny svensk ångare på La Platalinjen. — Ett Bellmansminne. — Veckans porträttgalleri. — Brokigt utomlandsnytt. — Veckans dagar.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan särskildt medgifvande förbjudes vid laga påföljd.